

Motion till riksdagen 2005/06:Ub226

av **Viviann Gerdin (c)**

Tillskapande av fler praktik- och lärlingsplatser

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att gymnasieskolans arbetsplatsförlagda tid för de praktiska yrkesutbildningarna kraftigt förlängs.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att reglerna för lärlingsbestämmelser som diskriminerar närstående skall undanröjas.

Yrkesutbildning inom gymnasieskolan

Människor är olika, har olika intressen och olika förutsättningar i livet. Det är verkligheten och detta måste beslutsfattare ta hänsyn till när utbildningssystemet ska utformas. I samhällsbygget efterfrågas också olika kompetenser och olika yrkeskunskaper som vi har att tillgodose.

De senaste tio åren har stora satsningar gjorts för högskoleförberedande åtgärder medan de praktiska yrkesutbildningarna inom gymnasieskolan fått stå tillbaka. Från tillväxtpunkt är det viktigt att utbildningsinsatserna kommer alla branscher till del.

Förändringarna på arbetsmarknaden medför att de praktiska yrkesvalen kräver att skolan och näringslivet ökar samarbetet under utbildningstiden, t.ex. genom att förlänga elevens praktiktid inom något av branschföretagen. Detta är viktigt med tanke på att flera hantverksyrken idag har brist på arbetskraft, trots att det finns ungdomar och arbetslösa vuxna som gärna väljer ett praktiskt yrkesval.

I de utbildningarna borde praktiktiden som lärling kraftigt utökas för att eleven ska få en bättre uppfattning om arbetet, men även för att skaffa sig mer praktisk kunskap. För att nå detta mål behövs mer stimulans och uppmuntran till utbildningsansvariga att involvera de berörda branschorganisationerna. I

Fel! Okänt namn på

arbetet för att upprätthålla samt öka kunskaperna inom de yrkespraktiska utbildningarna kommer även statusen på yrkespraktiska jobb att öka.

Det är viktigt att kommuner som erbjuder elever en praktisk yrkesutbildning också ger dem en praktikplats som känns meningsfull. Dagens gymnasieutbildning ger inte ungdomar som väljer praktiska yrken tillräcklig erfarenhet eftersom den arbetsplatsförlagda tiden är alldeles för kort. Den arbetsplatsförlagda utbildningen som sker i gymnasieskolans regi borde därför mångdubblas så att eleverna får en reell möjlighet att uppleva sitt yrkesval. En ökad satsning på de praktiska yrkesutbildningarna är från samhällssynpunkt också viktigt för att möta företagens stigande behov av kompetent arbetskraft både lokalt och regionalt.

Lärlingsplatser för vuxna

Även fler arbetslösa med intresse och anlag för praktiska yrkesutbildningar bör kunna erbjudas bättre möjligheter att förverkliga sitt drömyrke, t.ex. genom en lärlingsplats. Inom ramen för arbetsmarknadsutbildning kan idag vissa personer inom vissa hantverksyrken erhålla en lärlingsplats. Tyvärr finns det i dagens regelverk bestämmelser som diskriminerar grupper från att under en lärlingsperiod erhålla arbetsmarknadsstöd.

Släktskap utgör idag ett hinder för ekonomisk ersättning under en lärlingsperiod hos en närstående. Detta är horribelt med tanke på att en hel del kunskap rörande hantverksyrken ofta övergår inom slakten till nästa generation. Utbildning i ett hantverk som är tidskrävande och dessutom endast finns att tillgå på några platser i landet hotas att utplånas om inte nuvarande regler för ersättning under utbildningstiden förbättras.

Vid överföring av yrkeskunskap mellan generationer inom ett familjeföretag får närstående/släktskap inte utgöra ett hinder för arbetsmarknadsstöd under lärlingstiden. Arbetsmarknadsstöd skall kunna erhållas under en anhörigs upplärningsperiod i ett familjeföretag utan koppling till släktskapet.

Stockholm den 21 september 2005

Viviann Gerdin (c)